

ที่ ยบ ๐๕๑๖/๒๗๙

กรุงเทพมหานคร

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารราชบูรีดิเรกถท. ชั้น ๘

ถนนเจ้าวัฒนา แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସମାତ୍ରମେ ପ୍ରକାଶିତ

เรื่อง ร่างกฎหมายทบทวนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายหอดตลาด พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณารัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ.
พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. ตารางเปรียบเทียบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. ๒๕๕๙ กับร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข^{ใน}ในการขายทอดตลาด พ.ศ. (ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ) และร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข^{ใน}ในการขายทอดตลาด พ.ศ. (ที่สำนักงานคณารัฐกรรมการกฤษฎีการตรวจพิจารณาแล้ว เรื่องเสร็จที่ ๑๗๓/๒๕๖๒) จำนวน ๑๑๐ ชุด
๔. แผ่น CD-R ข้อมูล จำนวน ๒ แผ่น

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่องร่างกฎหมายทบทวนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขยายผลต่อ พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกามาตรา ๔ (๕) รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติและร่างอนุบัญญัติที่อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๓ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมบังคับคดีได้เสนอร่างกฎหมายทบทวนกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองของกฎหมายในมาตรา ๓๓๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องให้เป็นไปตามกฎหมายทบทวนว่าด้วยการนั้น และคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. ตามที่ กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้

๑.๒ มติคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติและร่างอนุบัญญัติที่อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมาย และร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติตั้งกล่าวต่อไป และเมื่อตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเพื่อยืนยัน ก่อนนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

(๒) ให้ยกเลิกมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติและร่างอนุบัญญัติที่อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. เสร็จแล้ว โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการ รูปแบบ และถ้อยคำให้เหมาะสมและถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมายมากยิ่งขึ้น และกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมบังคับคดี) สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด ได้แจ้งยืนยันให้ความเห็นชอบ กับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎกระทรวงนี้แล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม มีภารกิจสำคัญประการหนึ่งในการบังคับคดีเพื่อ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และด้วยมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษา หรือคำสั่ง ของภาค ๔ วิธีการชี้ครัวก่อนพิพากษาและการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งทั้งลักษณะ อันมีผลเป็นการยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการขายทอดตลาดและบัญญัติขึ้นใหม่ รวมถึงบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด เพื่อให้การขายทอดตลาด ของเจ้าพนักงานบังคับคดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับบทบัญญัติเกี่ยวกับการขายทอดตลาด ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่มีการแก้ไข จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้ และร่างกฎกระทรวง ดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔ (๕) และมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ด้วยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดทดสอบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐) โดยพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๔ ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งลักษณะ อันมีผลเป็นการยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับ การขายทอดตลาดและบัญญัติขึ้นใหม่ รวมถึงบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด จึงมีความจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข

ในการขายทอดตลาด ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติเกี่ยวกับการขายทอดตลาดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ที่มีการแก้ไข ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ จึงเห็นควรนำเสนอบรรษัทมนตรีพิจารณาโดยด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญ

ร่างกฎหมายทบทวนฉบับนี้มีหลักการคือยกเลิกกฎหมายทบทวนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วกำหนดเนื้อหาของกฎหมายทบทวนใหม่ โดยเฉพาะการอ้างอิงกฎหมายที่ให้อำนาจในการออกกฎหมายทบทวน เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่มีการแก้ไข โดยมีประเด็นอันเป็นสาระสำคัญในการปรับปรุงกฎหมายทบทวนฉบับนี้ มีดังนี้

(๑) ปรับปรุงการอ้างอิงบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ให้อำนาจในการออกกฎหมายทบทวน ให้เป็นไปตามกฎหมายที่มีการแก้ไข

(๒) ปรับปรุงเรื่องการมีคำสั่งอนุญาตขายทอดตลาด การคัดค้านราคาและการผูกพันราคาในการขายทอดตลาด ซึ่งไม่มีบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่แก้ไขแล้ว

(๓) ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการกำหนดราคาทรัพย์พิจารณาให้มีความยืดหยุ่นและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

(๔) ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการวางแผนหลักประกันพิเศษ ในกรณีที่ผู้ซื้อไม่วางชำระราคาส่วนที่เหลือ เพื่อลดการประวิงการบังคับดีจากผู้ที่มีเจตนาไม่สุจริตหรือไม่มีเจตนาที่จะซื้อทรัพย์อย่างแท้จริง

๔.๒ ข้อเท็จจริง

เมื่อพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับแล้ว บทบัญญัติของกฎหมายทบทวนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจและกำหนดเนื้อหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งก่อนที่จะมีการแก้ไข ย่อมไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับยังปราบปรามและอุปสรรคในการขายทอดตลาดบางประการ เช่น เหตุในการพิจารณากำหนดราคาทรัพย์ของคณะกรรมการกำหนดราคาทรัพย์ยังไม่ครอบคลุมข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทุกกรณี การที่ผู้ซื้อทรัพย์ไม่ชำระราคาค่าซื้อทรัพย์ส่วนที่เหลืออันมีลักษณะเป็นการประวิงการบังคับดีทำให้กระบวนการขายทอดตลาดเกิดความล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๔.๓ ข้อกฎหมาย

(๑) พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ. ๒๕๗๗

มาตรา ๕ “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎหมายทบทวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในเรื่องต่อไปนี้

(๑) จัดવาระเบียบทางธุรการในเรื่องเจ้าพนักงานบังคับคดี รวมทั้งการกำหนดค่าธรรมเนียมนอกจบที่ระบุไว้ในตาราง ๕ ท้ายประมวลกฎหมายนี้ ตลอดจนการชดใช้ค่าใช้จ่ายให้บุคคลเหล่านั้น

(๒) จัดવาระเบียบทางธุรการในเรื่องการยืดและอายัด และการจำหน่ายทรัพย์สินเป็นตัวเงิน โดยวิธีการขายทอดตลาดหรือโดยวิธีอื่น และในเรื่องบังคับคดีทางอื่น ๆ ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะพึงปฏิบัติกฎหมายนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

(๒) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๓๓๑ “ภายใต้บังคับมาตรา ๓๓๒ และมาตรา ๓๓๖ เมื่อได้ยึดทรัพย์สินหรืออายัด สิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือได้มีการส่งมอบทรัพย์สินตามสิทธิเรียกร้องที่ถูกอายัดแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว ถ้าไม่มีเหตุสมควรของการบังคับคดีไว้ก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดี

ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องนั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการนั้นหรือตามที่ศาลมีคำสั่งกำหนด หรือขายโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กำหนดในกฎหมาย

ก่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ซึ่งจะทำการขายทอดตลาดให้บรรดาผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีซึ่งปรากฏตามทะเบียนหรือประกาศอื่นได้ทราบด้วย โดยจะทำการขายทอดตลาดในวันหยุดนี้หรือในเวลาใด ๆ นอกเวลาทำการปกติได้ ทั้งนี้ กำหนดวันและเวลาขายดังกล่าวจะต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันยึด อายัด หรือส่งมอบทรัพย์สินนั้น

เพื่อให้การขายทอดตลาดเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม บุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี มีสิทธิเต็มที่ในการเข้าสู่ราคาของทรัพย์สิน หรือหาบบุคคลอื่นเข้าสู่ราคาเพื่อให้ได้ราคานั้นทันต้องการ และเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ข่ายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดแล้ว ห้ามมิให้บุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี หั้งหลายหรือยกเรื่องราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดมีจำนวนต่ำเกินสมควรมาเป็นเหตุขอให้มีการเพิกถอน การขายทอดตลาดนั้นอีก”

๔. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคำสั่งได้ (ไม่มี)

๕. ผลกระทบ

เนื้อหาของกฎกระทรวงฉบับนี้จะช่วยให้กระบวนการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี เป็นได้ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการอ้างอิงบทบัญญัติที่สอดคล้องกับกฎหมายที่มีการแก้ไข ลดปัญหาและอุปสรรคในการขายทอดตลาดบางประการ เช่น เหตุในการพิจารณากำหนด ราคาทรัพย์ของคณะกรรมการกำหนดราคาทรัพย์ยังไม่ครอบคลุมข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทุกรสี การที่ผู้ซื้อทรัพย์ ไม่ชำระราคาค่าซื้อทรัพย์ส่วนที่เหลืออันมีลักษณะเป็นการประวิงการบังคับคดี ทำให้กระบวนการขายทอดตลาด เกิดความล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการ กำหนดราคาทรัพย์พิจารณา ให้มีความยืดหยุ่นและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการ วางแผนหลักประกันพิเศษ ในกรณีที่ผู้ซื้อไม่ไว้ใจชำระราคาส่วนที่เหลือ เพื่อลดการประวิงการบังคับคดีจากผู้ที่มี เจตนาไม่สุจริตหรือไม่มีเจตนาที่จะซื้อทรัพย์อย่างแท้จริง อันจะทำให้การขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา (ไม่มี)

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายระหว่างประเทศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. เสร็จแล้ว โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการ รูปแบบ และถ้อยคำ ให้เหมาะสมและถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมายมากยิ่งขึ้น และกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและ กรรมบังคับคดี) สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด ได้แจ้งยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไข เพิ่มเติมร่างกฎหมายนี้แล้ว

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๓๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติและร่างอนุบัญญัติที่อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมขอเสนอร่างกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กองพัฒนาระบบการบังคับคดีฯ

กรมบังคับคดี

โทร. ๐ ๒๘๘๑ ๔๔๔๔ ต่อ ๑๑๗๔

โทรสาร. ๐ ๒๘๘๗ ๕๐๒๑